

PROGRAMUL „CAPITALA TINERETULUI”

Programul „Capitala Tineretului” (în continuare *Program*) este elaborat în scopul realizării prevederilor Legii cu privire la tineret nr. 215 din 29.07.2016, Hotărîrii de Guvern nr. 1006 din 10.12.2014 cu privire la aprobarea Strategiei naţionale de dezvoltare a sectorului de tineret 2020 şi a Planului de acţiuni privind implementarea acesteia.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE ȘI TERMINOLOGIE

1. Programul dat este un document de planificare strategică pe termen lung, care stabilește misiunea, scopul, obiectivele și actorii implicați în vederea realizării Programului.
2. Misiunea Programului constă în asigurarea creării oportunităților de dezvoltare multilaterală a tinerilor în vederea participării active a acestora în viața economică, socială și culturală a țării.
3. Scopul Programului constă în concentrarea activităților de tineret pe parcursul unui an de zile, într-o localitate câștigătoare a concursului de selecție în vederea realizării misiunii prezentului Program.
4. În sensul prezentului Program, noțiunile principale utilizate, semnifică următoarele:
activitate de tineret – orice acțiune cu și pentru tineri, de natură socială, culturală, educațională sau civică, ce are la bază procesele de învățare nonformală și de participare voluntară a tinerilor;
autoritate finanțatoare – autoritate publică centrală de specialitate a administrației publice care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul de tineret și care are calitatea de executor de buget, în condițiile legii;
aplicant – autoritatea administrației publice locale de nivelul I cu excepția autorităților publice locale din mun. Chișinău și autorităților publice locale care au deținut titlul „Capitala Tineretului” în ultimii 3 ani de la ediția pentru care se aplică;

beneficiar – organizație de tineret selectată de către autoritatea administrației publice locale câștigătoare pentru gestionarea surselor financiare colectate în vederea organizării și desfășurării activităților stabilite, căreia i se atribuie contractul de finanțare;

contract de finanțare – contract încheiat în condițiile legii, între autoritatea finanțatoare și beneficiar;

finanțare – alocație financiară din bugetul de stat, în vederea acoperirii parțiale a cheltuielilor ce țin de realizarea de către organizațiile de tineret a programelor și/sau proiectelor pentru tineret;

organizație de tineret – organizație necomercială, în care tinerii constituie 2/3 din numărul de membri și din componența organelor de conducere, iar scopurile sale statutare sunt orientate spre dezvoltarea personalității tinerilor și integrarea lor în viața publică;

parteneriat – relație de cooperare/colaborare între părți, stabilită printr-un acord scris, în vederea realizării misiunii prezentului Program.

Capitolul II

IDENTIFICAREA PROBLEMEI

5. Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, în anul 2017 populația totală a Republicii Moldova constituia 3 550 852 persoane. Din numărul total de persoane, tinerii care conform Legii cu privire la tineret nr. 215 din 29.07.2016 reprezintă persoane cu vîrstă cuprinsă între 14 și 35 de ani, constituiau 1 232 873 persoane. Astfel, fiecare al treilea cetățean al Republicii Moldova este tînăr. Această situație demografică face ca tinerii să reprezinte una dintre cele importante pături în structura populației sub aspect numeric, iar prin contribuția semnificativă la dezvoltarea socio-economică și prosperarea țării, implicare civică, inițiativă și pregătire, tinerii reprezintă o resursă umană importantă inclusiv sub aspect calitativ. Din numărul total de tineri, 934 253 persoane, ceea ce constituie 75, 77% își au domiciliul în afara mun. Chișinău.

Reieșind din considerentul că mun. Chișinău ca centru administrativ, economic, științific, cultural și capitală a Republicii Moldova concentrează marea parte a activităților și oportunităților de tineret este absolut necesară dispersarea acestora în profil teritorial, precum și asigurarea unei implementări eficiente a politicii de tineret pe întreg teritoriul țării. Acest Program care este implementat în Republica Moldova, începînd cu anul 2011, reprezintă un instrument eficient de mobilizare a autorităților administrației publice locale a tinerilor și organizațiilor de tineret, în vederea realizării la nivel local a obiectivelor tinerilor.

Pînă în prezent, cooperarea cu autoritățile administrației publice centrale de specialitate s-a realizat tangențial și insuficient. În acest sens, prezenta Hotărîre constituie un mecanism normativ de intensificare a cooperării intersectoriale și de adăugare a unei plus valori Programului.

Pornind de la situația reală existentă la momentul actual în Republica Moldova, au fost identificate un șir de premise privind implicarea statului, respectiv, adoptarea Hotărîrii de Guvern cu privire la Programul „Capitala Tineretului”:

- a) oportunitățile reduse de petrecere a timpului liber de calitate;
- b) accesul limitat la resursele informaționale privind oportunitățile de dezvoltare;
- c) migrarea sporită a tinerilor din regiuni spre Capitală;
- d) nivelul scăzut de pregătire antreprenorială în rândurile tinerilor;
- e) parteneriatele slab dezvoltate dintre tineri și instituțiile publice;
- f) gradul scăzut de participare și implicare a tinerilor;
- g) oportunități reduse de instruire;
- h) lipsa infrastructurii pentru activități de tineret sau infrastructură slab dezvoltată etc.

Deși majoritatea problemelor descrise mai sus deja au fost identificate și au fost incluse în politicile naționale existente, este absolut necesar un efort conjugat al autorităților publice centrale de specialitate, fiecare cu domeniul său de competență pentru o realizare eficientă a politicii de tineret. Această necesitate de cooperare intersectorială e dictată inclusiv de faptul că tinerii ca structură activă a populației reprezintă un subiect esențial în procesul schimbărilor sociale și dezvoltării economice la nivelul întregii țări, cu implicații în toate domeniile de activitate.

Capitolul III

OBIECTIVE SPECIFICE ALE PROGRAMULUI

6. Programul va încuraja dezvoltarea tinerilor din Republica Moldova prin atingerea următoarelor obiective:

- a) **Obiectivul 1. Crearea oportunităților de petrecere a timpului liber și de promovare a modului sănătos de viață.** Oferta de servicii și facilități destinate timpului liber este redusă și puțin diversificată în localitățile din afara mun. Chișinău. Pe de altă parte, fiecare tînăr, indiferent de domiciliul acestuia, are drepturi egale privind oportunitățile de dezvoltare personală și de acces la activități ce vizează promovarea modului sănătos de viață, iar

discrepanța dintre calitatea și cantitatea activităților și serviciilor pentru tineri la nivelul mun. Chișinău și a celor din alte localități afectează în mod direct tinerii, lucru care necesită a fi minimalizat. La momentul actual, majoritatea tinerilor din localitățile Republicii Moldova, cu excepția mun. Chișinău, au acces la activitățile de dezvoltare, recreare și cele referitoare la modul sănătos de viață, doar atât cât frecventează școala, iar după ce-și încheie studiile nu mai au această posibilitate. În plus, există bariere în accesarea activităților de dezvoltare, reieșind din considerentul că marea parte a lor sunt concentrate în mun. Chișinău.

b) Obiectivul 2. *Informarea tinerilor despre posibilitățile de dezvoltare culturală, educațională și antreprenorială.* În pofida faptului că numărul posibilităților de dezvoltare culturală, educațională și antreprenorială este într-o continuă creștere, iar sursele de informare și promovare a acestora s-au extins pe larg în ultimii ani, tinerii din afara mun. Chișinău, adesea sunt mai puțin informați sau informați carențial despre posibilitățile de dezvoltare culturală, educațională și antreprenorială existente, ceea ce are implicații directe asupra dezvoltării ulterioare a acestora;

c) Obiectivul 3. *Creșterea nivelului de implicare a tinerilor în procesul de luare a deciziilor și crearea/consolidarea Consiliilor Locale de Tineret.* Sporirea numărului de tineri implicați în procesul decizional și a numărului de localități în care funcționează Consiliile Locale de Tineret constituie o prioritate pe sectorul de tineret. Acest obiectiv prevede colaborarea și implicarea coordonată a tinerilor și autorităților administrației publice în vederea dezvoltării capacităților de abilitare a tinerilor pentru participare și soluționare a problemelor din sectorul de tineret la nivel local;

d) Obiectivul 4. *Sporirea nivelului de activism civic al tinerilor.* Prin participare și implicare activă tinerii pot deveni parte a proceselor ce se produc în societate, dezvoltându-se ca cetățeni responsabili și capabili să facă față provocărilor. La momentul actual, numărul tinerilor implicați civic e redus, dar cu tendințe de creștere. Acest lucru este condiționat de faptul că comunitățile oferă tinerilor foarte puține activități în care ei ar putea participa, iar cele existente nu corespund necesităților și intereselor lor, acest lucru fiind resimțit în special, în afara mun. Chișinău. În acest sens, Programul oferă posibilitatea formării cunoștințelor, abilităților, deprinderilor necesare pentru integrarea cât mai reușită a tinerilor în societate, cât și pentru impulsionearea spiritului civic.

e) Obiectivul 5. *Crearea parteneriatelor regionale în domeniul politicilor de tineret.* Sprijinirea și dezvoltarea activităților pentru tineret presupune implicarea instituțiilor de stat și a societății civile cu obiective similare pe segmentul de tineret prin stabilirea de

parteneriate constructive și efective. În acest context, parteneriatele pot aduce valoare adăugată atât pe durata implementării Programului, cât și după implementarea acestuia prin multiplicarea practicilor pozitive.

f) Obiectivul 6. Dezvoltarea infrastructurii pentru activități de tineret. Extinderea și/sau îmbunătățirea rețelei de infrastructură pentru activități de tineret constituie un obiectiv cheie în procesul de asigurare a calității lucrului cu tinerii. La momentul actual, se atestă lipsa sau subdezvoltarea infrastructurii pentru activități de tineret, în special în localitățile din afara mun. Chișinău. Acordarea unui suport financiar insuficient și doar dintr-o singură sursă, preponderant din partea autorității administrației publice locale, constituie una dintre cauzele principale care condiționează această situație. Programul „Capitala Tineretului” vine să impulsioneze și alți parteneri interesați în dezvoltarea infrastructurii, precum și să mobilizeze autoritățile administrației publice locale în a mări ponderea contribuției financiare în procesul de atingere a acestui obiectiv.

Capitolul IV

COMPONENTELE, ACȚIUNILE, TERMENII DE IMPLEMENTARE ȘI ESTIMAREA GENERALĂ A COSTURILOR PROGRAMULUI

7. Componenta I. Organizarea și desfășurarea concursului de selecție pentru Program

a) Etapa I. Stabilirea domeniilor de finanțare

În cadrul acestei etape vor fi stabilite domeniile de finanțare. Acest lucru va fi stabilit anual în baza documentelor de politici în vigoare și vor fi publicate în anunțul de intenție privind lansarea concursului de selecție. La finanțare se va lua în considerare interdependența conținutului proiectului de tineret cu prioritățile stabilite în documentele de politici în vigoare. Totodată, autoritatea publică centrală organizatoare a concursului de selecție va stabili calendarul de organizare a concursului de selecție în dependență de prioritățile stabilite în politica de tineret și bugetul alocat anual pentru finanțarea programelor și proiectelor de tineret.

b) Etapa II. Concursul conceptelor de proiect

La acest Program aplică autoritățile administrației publice locale de nivelul I cu excepția autorităților publice locale din mun. Chișinău și autorităților publice locale care au deținut titlul „Capitala Tineretului” în ultimii 3 ani de la ediția pentru care se aplică.

În cadrul acestei etape, autoritatea publică centrală organizatoare a concursului de selecție va stabili setul de acte necesar a fi depus pentru participare în cadrul concursului și va determina componența Comisiei de examinare și evaluare a dosarelor depuse, care în mod

obligatoriu va fi formată din reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale de specialitate, precum și din reprezentanți ai societății civile. Totodată, în anunțul public de lansare a concursului vor fi făcute publice criteriile de evaluare a conceptelor de proiect. Principiile care stau la baza concursului conceptelor de proiect sunt:

transparența – oferirea de către autoritatea finanțatoare a tuturor informațiilor privind organizarea și desfășurarea Programului, în vederea informării părților interesate în mod deschis și explicit;

imparțialitatea - examinarea dosarelor depuse și selectarea localității câștigătoare în mod imparțial;

nediscriminarea - asigurarea condițiilor egale de obținere a finanțării tuturor autorităților aplicante.

Concursul de selecție va fi desfășurat în 2 faze: faza I și faza II. În faza I a concursului de selecție, autoritatea administrației publice locale aplicantă la concurs, va prezenta în format fizic sau electronic setul complet de acte necesar a fi depus, care va fi publicat în anunțul de selecție. În urma examinării dosarelor recepționate, Comisia va înainta recomandări de îmbunătățire a proiectului pentru toți aplicanții la faza I și va prezenta lista localităților ce trec în faza II.

În faza II, aplicanții admiși de către Comisie vor prezenta conceptele de proiect îmbunătățite, care vor fi evaluate suplimentar. Proiectul care acumulează cele mai multe puncte conform criteriilor stabilite, va fi desemnat câștigător.

Procedura de organizare a concursului, desemnarea autorității administrației publice locale câștigătoare constituie informații de interes public.

8. Componenta II. Derularea Programului

a) Etapa I. Cooperarea intersectorială a autorităților administrației publice centrale de specialitate

Stabilirea elementului de cooperare intersectorială cu alte ministere e dictată de faptul că tinerii reprezintă un segment important al populației care contribuie semnificativ la dezvoltarea socio-economică și prosperarea țării, respectiv e necesar o intervenție sporită nu doar la nivel de minister, dar la nivelul întregului Guvern. Totodată, domeniile de interes ale tinerilor sunt extrem de vaste, ceea ce face indispensabilă intervenția pe domeniul său de competență a fiecărei autorități a administrației publice centrale de specialitate pentru realizarea obiectivelor și misiunii Programului „Capitala Tineretului”. Această abordare

sincronizată și multiaspectuală va avea un puternic impact asupra dezvoltării sectorului de tineret, care la rândul său influențează direct mediu social, economic, politic și cultural la nivelul întregii țări.

În primă fază a acestei etape, autoritatea administrației publice centrale de specialitate organizatoare a concursului de selecție va informa autoritățile administrației publice centrale de specialitate despre rezultatele concursului. Ulterior, fiecare autoritate menționată va veni cu propuneri de acțiuni, conform domeniului de competență, ce se planifică a fi organizate și desfășurate în localitatea desemnată câștigătoare a concursului.

După recepționarea tuturor propunerilor de acțiuni, autoritatea administrației publice centrale de specialitate organizatoare a concursului de selecție va pregăti pachetul de suport al Guvernului Republicii Moldova pentru localitatea câștigătoare.

b) Etapa II. Selectarea organizațiilor de tineret implementatoare a Programului

Programul este implementat de către organizațiile de tineret selectate de către autoritatea administrației publice locale câștigătoare a concursului de selecție. Astfel, în scopul implementării Programului, între autoritatea finanțatoare și organizațiile de tineret selectate de către autoritățile administrației publice locale câștigătoare a concursului vor fi încheiate contracte de finanțare din contul și în limita alocațiilor bugetare prevăzute anual în acest scop. La această etapă vor fi stabilite responsabilitățile organizațiilor implementatoare, precum și ale altor părți implicate.

c) Etapa III. Implementarea Planului de acțiuni al Programului

În cadrul acestei etape, autoritățile administrației publice centrale de specialitate în colaborare cu autoritatea administrației publice organizatoare a concursului de selecție, autoritatea administrației publice locale câștigătoare, organizațiile de tineret implementatoare vor asigura realizarea Planului de acțiuni în termenele stabilite. Planul de acțiuni va cuprinde Pachetul de suport al Guvernului și acțiunile incluse în contractele de finanțare încheiate cu organizațiile implementatoare.

După implementarea Planului de acțiuni, autoritatea administrației publice organizatoare a concursului de selecție va prezenta anual Guvernului, raportul generalizat cu privire la realizarea prevederilor Programului nominalizat.

Componenta I. Organizarea și desfășurarea concursului de selecție pentru Program

Componenta II. Derularea Programului

Etapa I. Stabilirea domeniilor de finanțare

1. Analiza documentelor strategice de politici publice în domeniul tineretului;
2. Identificarea domeniilor prioritare de intervenție;
3. Aprobarea domeniilor de finanțare;
4. Stabilirea calendarului de organizare a conceptului de selecție.

Etapa II. Desfășurarea concursului conceptelor de proiect

1. Publicarea anunțului de selecție;
2. Stabilirea componenței Comisiei;
3. Analiza dosarelor în faza I și înaintarea recomandărilor;
4. Analiza dosarelor în faza II și selectarea proiectului câștigător.
5. Anunțarea publică a rezultatelor;

Etapa I. Cooperarea intersectorială a autorităților administrației publice centrale de specialitate

1. Colectarea propunerilor de acțiuni;
2. Elaborarea pachetului de suport al Guvernului

Etapa II. Selectarea organizațiilor de tineret implementatoare a Programului

1. Identificarea organizațiilor implementatoare a proiectului;
2. Stabilirea responsabilităților organizațiilor implementatoare;
3. Semnarea contractelor de finanțare.

Etapa III. Implementarea Planului de acțiuni al Programului

1. Implementarea Planului de acțiuni;
2. Raportare.

PREZENTAREA GRAFICĂ A COMPONENTELOR ȘI TERMENELOR DE IMPLEMENTARE ALE PROGRAMULUI

Denumirea componentei	Perioada de implementare a unei ediții a Programului exprimată în luni																			
	Anul precedent implementării Planului de acțiuni al Programului								Anul implementării Planului de acțiuni al Programului											
Numărul lunii calendaristice	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
COMPONENTA I. Organizarea și desfășurarea concursului de selecție pentru Program																				
Etapa I. Stabilirea domeniilor de finanțare																				
Etapa II. Desfășurarea concursului conceptelor de proiect																				
COMPONENTA II. Derularea Programului																				
Etapa I. Selectarea organizațiilor de tineret implementatoare a Programului																				
Etapa II. Cooperarea intersectorială a autorităților administrației publice centrale de specialitate																				
Etapa III. Implementarea Planului de acțiuni al Programului																				

9. În scopul implementării Programului, în bugetul autorității administrației publice centrale organizatoare au fost prevăzute resurse financiare în valoare de 1 005 000 lei anual, atât în Strategia sectorială de cheltuieli pentru sectorul tineretului pentru anii 2018-2020, cât și în Strategia sectorială de cheltuieli pentru sectorul tineretului pentru anii 2019-2021, fiind preconizată o extindere a Programului cu alocarea resurselor financiare și după perioada sus-menționată. Totodată, reieșind din indispensabilitatea implicării în implementarea prezentului Program, a tuturor ministerelor conform domeniul lor de competență, este necesar ca autoritățile menționate să includă acțiunile aferente domeniului de tineret în Planurile de acțiuni anuale ale acestora, cu alocarea resurselor financiare necesare desfășurării acestora.

Capitolul V

IMPLEMENTAREA ȘI COORDONAREA PROGRAMULUI

10. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării este responsabil de coordonare și monitorizare pe tot parcursul desfășurării Programului. Totodată, va acorda suport subiecților implicați în procesul de implementare a Planului de acțiuni ce va fi stabilit anual în scopul implementării Programului.

Denumirea componentei	Responsabil de implementare
COMPONENTA I. Organizarea și desfășurarea concursului de selecție pentru Program	
Etapa I. Stabilirea domeniilor de finanțare	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
Etapa II. Desfășurarea concursului conceptelor de proiect	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
COMPONENTA II. Derularea Programului	
Etapa I. Cooperarea intersectorială a autorităților administrației publice centrale de specialitate	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Autoritatea administrației publice locale Autoritățile administrației publice centrale de specialitate
Etapa II. Selectarea organizațiilor de tineret implementatoare a Programului	Autoritatea administrației publice locale Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
Etapa III. Implementarea Planului de acțiuni al Programului	Organizațiile de tineret implementatoare a Programului Autoritatea administrației publice locale Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Autoritățile administrației publice centrale de specialitate

Capitolul VI
REZULTATE SCONTATE ȘI INDICATORII DE MONITORIZARE ȘI
EVALUARE

11. Implementarea reușită a Programului se va resimți în creșterea și diversificarea oportunităților de petrecere a timpului liber pentru tinerii din țară; creșterea numărului de surse, canale, rețele de informare a tinerilor despre posibilitățile de dezvoltare culturală, educațională și antreprenorială; creșterea numărului tinerilor implicați în procesul de luare a deciziilor și numărul Consiliilor Locale de Tineret create/consolidate; sporirea nivelului de activism civic al tinerilor și inițiativelor de tineret; parteneriate regionale în domeniul politicilor de tineret stabilite; infrastructură pentru activități de tineret dezvoltată. Atingerea obiectivelor Programului urmărește realizarea pe întreg teritoriul țării a prevederilor Legii cu privire la tineret, nr. 215 din 29.07.2016, Hotărârii de Guvern nr. 1006 din 10.12.2014 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare a sectorului de tineret 2020 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia.
12. Analiza impactului implementării Programului se va efectua în baza următorilor indicatori de monitorizare și evaluare:
- a) numărul aplicanților la concursul de selecție;
 - b) numărul activităților realizate;
 - c) numărul de beneficiari;
 - d) numărul de parteneri implicați și parteneriate dezvoltate;
 - e) ponderea contribuției financiare a autorităților administrației publice centrale de specialitate în implementarea Programului, suplimentar celei acordate de autoritatea finanțatoare;
 - f) ponderea contribuției financiare a autorităților administrației publice locale câștigătoare a concursului de selecție, în implementarea Programului;
 - g) ponderea contribuției financiare a sectorului privat în implementarea Programului;
 - h) gradul de viabilitate a acțiunilor din cadrul Programului, după încheierea acestuia;
 - i) gradul de dezvoltare a infrastructurii în urma implementării Programului;
 - j) numărul contractelor de finanțare încheiate cu organizațiile implementatoare a Programului.

Capitolul VII

PROCEDURI DE RAPORTARE ȘI EVALUARE

13. Coordonarea realizării prezentului Program este pusă în sarcina Ministerului Educației, Culturii și Cercetării.
14. Evaluarea prezentului Program va avea un caracter sistematic, fiind desfășurată pe toată perioada de implementare, și va include elaborarea, în baza indicatorilor stabiliți a rapoartelor anuale.
15. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, până la 1 aprilie, va informa Guvernul despre implementarea Programului pentru anul precedent.
16. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării va asigura informarea publicului privind implementarea prezentului Program.

